

Ματιές στην Ιστορία της Ιατρικής/Glances in the History of Medicine

«Ιητρική δε πάντα πάλαι υπάρχει...» Ιπποκράτης

Paul L. Tessier: Ο κρανιοπροσωπικός χειρουργός του
“Pourquoi pas?” (Γιατί όχι;)

Ο Paul L. Tessier (1917-2008) (Εικ. 1), υπήρξε ένας μεγάλος καινοτόμος της Ιατρικής Επιστήμης, δημιουργώντας μία νέα χειρουργική ειδικότητα που γέμισε με ελπίδα πολλούς ανθρώπους με σοβαρές κρανιοπροσωπικές δυσμορφίες, οι οποίες στο παρελθόν χαρακτηριζόντουσαν ως μη αντιμετωπίσιμες και αθεράπευτες. Θεωρείται ως ο πατέρας της κρανιοπροσωπικής χειρουργικής και η συμβολή του αναγνωρίζεται παγκοσμίως, διασχίζοντας τα όρια και γεφυρώνοντας συγγενείς και όμορες χειρουργικές ειδικότητες, όπως η πλαστική χειρουργική, η στοματική και γναθοπροσωπική χειρουργική, η οφθαλμολογία και η νευροχειρουργική (Εικ. 2).

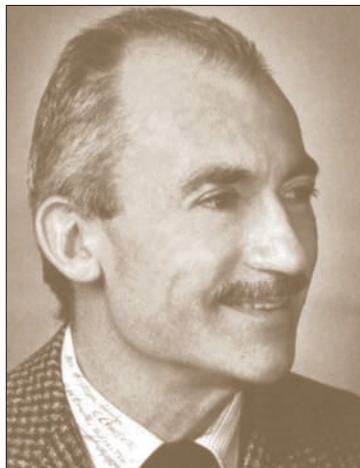
Οι χειρουργικές τεχνικές του στην κυριολεξία «ξεκλείδωσαν» και αποσυναρμολόγησαν το πρόσωπο και το κρανίο, επιτρέποντας πλέον πολύπλοκες επανασυναρμολογήσεις. Ο Paul L. Tessier ποτέ δεν αρκείτο στην συνηθισμένη διατύπωση ότι ένας ασθενής «θα πρέπει να φαίνεται καλύτερα από ό,τι ήταν όταν αρχίσαμε τις επεμβάσεις». Η φιλοσοφία του συνοψιζόταν στην ακόλουθη ρήση: «Εάν δεν είναι φυσιολογικό δεν είναι αρκετό» (“if it is not normal it is not enough”). Η επίδραση των χειρουργικών τεχνικών του Tessier ήταν τόσο καθοριστική, ώστε τα θεραπευτικά του αποτελέσματα οδήγησαν στην δημιουργία κρανιοπροσωπικών κέντρων παγκοσμίως και επηρέασαν πεδία τόσο ανόμοια μεταξύ τους, όπως η αισθητική χειρουργική του προσώπου και η χειρουργική του καρκίνου της βάσεως του κρανίου.

Ο Paul L. Tessier γεννήθηκε στο Heric στην γαλλική ακτή του Ατλαντικού τον Αύγουστο του 1917 από οικογένεια εμπόρων κρασιού. Εισήχθη στην Ιατρική Σχολή της Nantes το 1936, έχοντας προσπαθήσει προηγουμένως να σταδιοδρομήσει στην δασολογία και στο πολεμικό ναυτικό, απ’ όπου αποκλείστηκε λόγω επιβάρυνσης της υγείας του κατά τα παιδικά του χρόνια. Συνελήφθη ως αιχμάλωτος πολέμου το 1940, και αρρώστησε βαρεια από τυφοειδή καρδιακή λοίμωξη, μία διάγνωση που ετέθη από τον προηγούμενο καθηγητή του της Λοιμωξιο-

“But all these requisites belong of old to Medicine...” Hippocrates

Paul L. Tessier: the craniofacial surgeon of “Pourquoi pas?” (Why not?)

Paul L. Tessier (1917-2008) (Fig. 1), has been a great innovator in Medical Science, creating a new surgical specialty that filled with hope many people with severe craniofacial malformations, which in the past were characterized as non manageable and untreatable.

Εικ. 1. Ο Paul L. Tessier (1917-2008), ο θεμελιωτής και «πατέρας» της κρανιοπροσωπικής χειρουργικής.

Fig. 1. Paul L. Tessier (1917-2008), the founder and “father” of craniofacial surgery.

He is considered to be the father of craniofacial surgery and his contribution is recognized globally, crossing the boundaries and bridging relative and adjacent surgical specialties such as plastic surgery, oral and maxillofacial surgery, ophthalmology, and neurosurgery (Fig. 2). His surgical techniques literally “unlocked” and disassembled the face and the skull, allowing more complicated reassemblies. Paul L. Tessier never thought as enough the usual wording that a patient “should look better than he was when we started the operations.” His philosophy was summarized in the following statement: “if it is not normal it is not enough”. The influence of Tessier's surgical techniques was so

decisive, that his therapeutic effects led to the creation of craniofacial centers worldwide, and affected areas so dissimilar to one another, such as facial aesthetic surgery and skull base cancer surgery.

Paul L. Tessier was born in Heric on the French coast of the Atlantic in August 1917, by a family of wine merchants. He was admitted to the Medical School of Nantes in 1936, having previously attempted a career in forestry and the Navy, where he was excluded due to the worsening of his health during his childhood. He was arrested as a prisoner of war in 1940, and he suffered severely from typhoid cardiac infection, a diagnosis made by his former professor of infectious diseases Dr. Veran, but deliberately attributed to the German captors. Perhaps this influenced and led to his release in 1941, after which, despite the recommendations for rest he started rowing. This way of reacting to adversity and misfortune was decisive for his subsequent successes. Tessier began to be interested in facial shaping and malformations, when he first came into contact with the surgical techniques of cleft lip and palate's plastic reconstruction in

Εικ. 2. Ιατρικό Συμβούλιο του Paul L. Tessier στο Πανεπιστήμιο UCLA των ΗΠΑ, γύρω στο 1980, με συμμετοχή ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων, όπως πλαστικών χειρουργών, στοματικών και γναθοπροσωπικών χειρουργών, ορθοδοντικών, οφθαλμιάτρων και νευροχειρουργών.

Fig. 2. Paul L. Tessier's Medical Council at UCLA University, USA, around 1980, attended by doctors of various specialties, such as plastic surgeons, oral and maxillofacial surgeons, orthodontists, ophthalmologists and neurosurgeons.

λογίας Dr. Veran, αλλά που σκόπιμα αποδόθηκε στους Γερμανούς κατακτητές. Ίσως αυτό να επηρέασε και να οδήγησε στην απελευθέρωσή του το 1941, ύστερα από την οποία και παρά τις συστάσεις για ανάπαυση επιδόθηκε στην κωπηλασία. Αυτός ο τρόπος αντίδρασης στις αντιξοότητες και την κακοτυχία ήταν καθοριστικός για τις μετέπειτα επιτυχίες του.

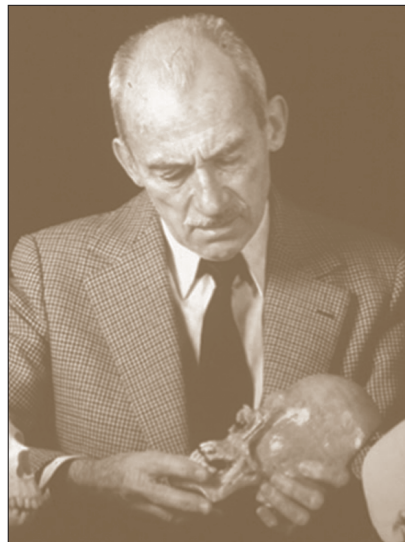
Ο Tessier άρχισε να ενδιαφέρεται για την διάπλαση και τις δυσμορφίες του προσώπου, όταν για πρώτη φορά ήλθε σε επαφή με τις χειρουργικές τεχνικές πλαστικής αποκατάστασης της χειλο- και υπερωιοσχιστιάς στην Nantes το 1942. Τον επόμενο χρόνο γλύτωσε από τον θάνατο για δεύτερη φορά. Παρά το ότι ήταν ο εφημερεύων ειδικευόμενος χειρουργός το απόγευμα που εκδηλώθηκε ο αμερικανικός αεροπορικός βομβαρδισμός, που κατέστρεψε το εφημερείο και σκότωσε τον συνάδελφό του που τον αντικατέστησε, ο Tessier γλύτωσε λόγω του ότι είχε πάει για πικνίκ στο ποτάμι.

Η καταστροφή της Nantes υπαγόρευσε την μετακίνησή του στο Παρίσι, όπου κατέλαβε μία καθόλου ελκυστική βραχυχρόνια διοικητική θέση. Στην συνέχεια εγκατέλειψε την θέση του ιατρού εργασίας στην βιομηχανία χάλυβα για το Παιδιατρικό Τμήμα του Νοσοκομείου Foch (Hôpital Foch) το 1946, όπου αργότερα επρόκειτο να αρχίσει την πρωτοποριακή του εργασία. Άρχισε να κάνει ταξίδια στην Αγγλία, όπου παρατηρούντο ταχύτατες προόδους και εξελίξεις στην πλαστική χειρουργική συνεπεία των σοβαρών πολεμικών τραυμάτων, από τους Sir Harold Gillies και Sir Archibald McIndoe. "Ήταν μία αποκάλυψη!" σημειώνει ο ίδιος ο Tessier. Έτσι ξεκίνησε ένας θαυμασμός για την Αγγλία, που οδήγησε δεκαετίες αργότερα στην δημιουργία σχέσης συνεργασίας με την πρωτοδημιουργηθείσα Κρανιοπροσωπική Μονάδα στο Great Ormond Street Hospital, όπου ο Tessier παρέμεινε επισκέπτης καθηγητής μέχρι την δεκαετία του 1990.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1950 ο Paul L. Tessier έγινε Διευθυντής του Τμήματός του στο Παρίσι, και το 1957 τον επισκέφθηκε ένας νέος άνδρας με προσωπική δυ-

Nantes in 1942. The next year, he escaped from death for the second time. Despite being the surgical resident on duty in the afternoon that the US Airforce bombardment took place, which destroyed the Emergency Department and killed his colleague who replaced him, Tessier was saved because he had gone for a picnic in the river.

The destruction of Nantes dictated his move to Paris, where he undertook a not attractive at all short-term administrative position. He then left the position of the occupational doctor in steel industry for the Pediatric Department of Foch Hospital (Hôpital Foch) in 1946, where he would later begin his pioneering work. He began traveling to England, where rapid advances and developments were observed in plastic surgery, as a result of treating serious war injuries by Sir Harold Gillies and Sir Archibald McIndoe. "It was a revelation!", notes Tessier himself. That's how an admiration for England started, that led decades later to

Εικ. 3. Ο Paul L. Tessier μελετώντας αποξηραμένα ανθρώπινα κρανία, στην προσπάθεια επίλυσης των χειρουργικών προβλημάτων των δυσμορφιών του προσώπου.

Fig. 3. Paul L. Tessier studying dried human skulls, trying to solve the surgical problems of facial deformities.

Εικ. 4. Κρανία της συλλογής του Paul L. Tessier, με δυστοπία των οφθαλμικών κόγχων, όπως παρουσιάστηκαν σε έκθεση του Μουσείου Ιστορίας της Ιατρικής του Πανεπιστημίου Paul-Descartes στο Παρίσι, τον Μάιο του 2014.

Fig. 4. Skulls of Paul L. Tessier's collection, with orbital dystopia, as they were presented in an exhibition of the Paul-Descartes University Museum for the History of Medicine, in Paris in May 2014.

σμορφία «τερατώδους εμφάνισης», που δεν είχε δει παρόμοια της στο παρελθόν. Η έρευνα που διεξήγαγε στην συνέχεια ο Tessier οδήγησε στην διάγνωση του συνδρόμου Crouzon, το οποίο χαρακτηρίζεται από πολύ μικρή ανάπτυξη της άνω γνάθου και των οφθαλμικών κόγχων, οδηγώντας σε οφθαλμική πρόπτωση και σε αναπνευστική απόφραξη. Αξιοσημείωτο είναι ότι ο Gillies είχε προσαπθήσει προηγουμένως να μετακινήσει ολόκληρη την άνω γνάθο και το κατώτερο τμήμα των οφθαλμικών κόγχων προς τα εμπρός, αλλά είχε συμβουλεύσει τους άλλους «ποτέ να μην το επιχειρήσουν».

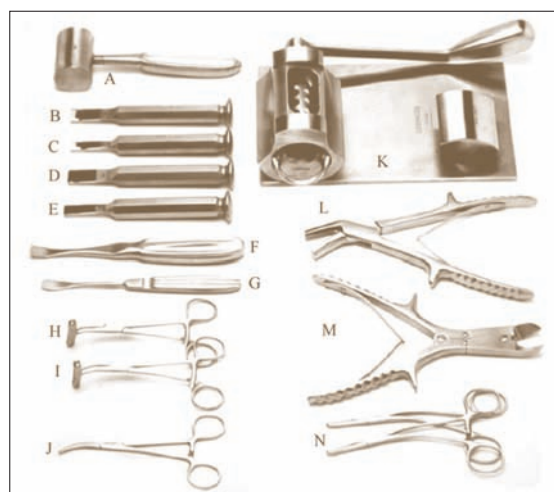
Ο Tessier προσπάθησε να επιλύσει τα χειρουργικά προβλήματα των δυσμορφιών του προσώπου με ανατομικές μελέτες που επιχειρήσε να διεξαγάγει πάνω σε αποξηραμένα ανθρώπινα κρανία (Εικ. 3), αλλά δυστυχώς το ιατρικό κατεστημένο των Παρισίων του αρνήθηκε την πρόσβαση στο Ανατομείο. Απογοητευμένος και πικραμένος, άρχισε να ταξιδεύει τα απογεύματα στην Nantes για την διενέργεια ανατομών σε πτώματα αργά τη νύχτα, επιστρέφοντας νωρίς το πρωί στο Παρίσι για την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Αυτή η ακούραστη και φιλόπονη προπαρασκευαστική εργασία του ήταν "το σημείον του ανθρώπου". Ο Tessier πέτυχε να προωθήσει με απόλυτη επιτυχία το πρόσωπο του ασθενή του κατά 25mm, επιτυγχάνοντας σταθερότητα με την πρωτότυπη χρήση οστικού μοσχεύματος.

Το επίτευγμα αυτό ήταν τεράστιο, αν αναλογισθεί κανείς ιδιαίτερα ότι, για λόγους «ιστορικής» διαμάχης μεταξύ των Τμημάτων Πλαστικής Χειρουργικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής στο Hôpital Foch, αρνήθηκαν στον Tessier την συνεργασία με το Τμήμα Ορθοδοντικής που κατασκεύαζε τους χειρουργικούς νάρθηκες, οι οποίοι μέχρι τότε ήταν απαραίτητοι για την διατήρηση της σταθερότητας του προσώπου μετά από τραυματισμό. Το επόμενο νέο μεγάλο επίτευγμα του Tessier ήταν να αναπτύξει μία τεχνική για τον διαχωρισμό των οφθαλμικών κόγχων από το υπόλοιπο κρανίο, επιτρέποντας έτσι την εκ νέου τοποθέτηση των οφθαλμικών βολβών και την προστασία της όρασης (Εικ. 4). Συνεργαζόμενος με τον νευροχειρουργό Gérard Guiot, χρειάστηκε τρία χρόνια για να αναπτύξει αυτή την νέα τεχνική, που επιτεύχθηκε τελικά με την διενέργεια οστεοτομιών από το εσωτερικό του κρανίου.

establish a partnership with the newly created Craniofacial Unit at Great Ormond Street Hospital, where Tessier remained a visiting professor until the 1990s.

In the mid-1950s, Paul L. Tessier became Director of his Department in Paris, and in 1957 he was visited by a young man with a facial deformity of "monstrous appearance", that he had not seen before in the past. The research conducted by Tessier subsequently led to the diagnosis of Crouzon's syndrome, which is characterized by very small growth of the upper jaw and orbits, leading to ocular prolapse and respiratory obstruction. It is noteworthy that Gillies had previously attempted to move the entire upper jaw and the lower part of the orbits forward, but he had advised the others "never to attempt it".

Tessier attempted to resolve the surgical problems of facial deformities with anatomical studies he attempted to carry on dried human skulls (Fig. 3), but unfortunately the Paris medical establishment refused him access to the Department of Anatomy. Disappointed and sad, he began to travel in the afternoons in Nantes to perform dissections in corpses late at night, returning early in the morning to Paris for the next working day. This tireless and diligent preparatory work was "the point of the man." Tessier suc-

Εικ. 5. Συλλογή χειρουργικών εργαλείων, σχεδιασμένων από τον Paul L. Tessier, για την διενέργεια κρανιοπροσωπικών χειρουργικών επεμβάσεων.

Fig. 5. Collection of surgical instruments, designed by Paul L. Tessier, for craniofacial surgical procedures.

Αυτές οι χειρουργικές επεμβάσεις ήσαν τόσο επαναστατικές, ώστε ο Tessier επεδίωξε να τις καθιερώσει πριν προχωρήσει στην συνέχειά τους, σ' ένα συμπόσιο το 1967, όπου τα περιστατικά παρουσιάζονταν ενώπιον διεθνούς ακρωατηρίου διακεκριμένων συναδέλφων. Τα νέα διαδόθηκαν παγκοσμίως και το Παρίσι έγινε η γενέτειρα μιάς νέας ειδικότητας, της Κρανιοπροσωπικής Χειρουργικής. Απαντώντας σε ερωτήσεις σχετικά με τις προσπελάσεις του ο Tessier θα απαντούσε με το περίφημο "Pourquoi pas?" (Γιατί όχι;). Αυτή η φράση έγινε ο λογότυπος της Παγκόσμιας Εταιρείας Κρανιοπροσωπικής Χειρουργικής, η οποία ιδρύθηκε το 1983, και της οποίας ο Tessier προσεκλήθη να είναι Επίτιμος Πρόεδρος.

Η συνεισφορά και συμβολή του Paul L. Tessier στην Κρανιοπροσωπική Χειρουργική είναι ανεκτίμητη. Η δυνατότητα της αποδέσμευσης των οφθαλμικών κόγχων και του προσώπου από το υπόλοιπο κρανίο επέφεραν επανάσταση στην θεραπευτική αντιμετώπιση των εκ γενετής (συγγενών) κρανιοπροσωπικών διαταραχών, του καρκίνου των οφθαλμικών κόγχων και της βάσεως του κρανίου, καθώς επίσης και σοβαρών ασυμμετριών του προσώπου (Εικ. 5). Άνθρωπος συνεσταλμένος και αμήχανος στα χειροκροτήματα, ο Tessier κατέκτησε πολλές διεθνείς διακρίσεις, μεταξύ των οποίων το Βραβείο Καινοτομίας Jacobson του Αμερικανικού Κολλεγίου Χειρουργών (Jacobson Innovation Award of the American College of Surgeons), την Θέση Πανεπιστημιακού Επιμελητού Gillies (Gillies Lectureship) και το Χρυσό Μετάλλιο (Gold Medal) της Βρετανικής Εταιρείας Πλαστικών Χειρουργών (British Association of Plastic Surgeons). Επίσης τιμήθηκε με τον τίτλο του Ιππότη της Λεγώνας της Τιμής (Chevalier de Légion d' Honneur) το 2005.

Ο Paul Louis Tessier υπήρξε ένας εξαιρετικός και σπάνιος άνθρωπος, ο οποίος σε όλη του τη ζωή καθοδηγείτο από την άσβεστη φλόγα ενός ανήσυχου μυαλού και την ακατάπαιστη επιθυμία ενός ακούραστου ερευνητή, στον αγώνα του για την συνεχή υπερπήδηση των δυσκολιών. Ζώντας μία ισορροπημένη προσωπική ζωή, έχοντας παντρευτεί και αποκτήσει ένα γιό και μία κόρη, ήταν λάτρης της γλυπτικής (Εικ. 6), αλλά και του κυνηγιού και της εξερεύνησης, έχοντας οργανώσει κυνηγετικές και εξερευνητικές αποστολές στην ακαρτογράφητη και ανεξερεύνητη Αφρική με ιθαγενείς οδηγούς και ανικνευτές, για τις γνώσεις και ικανότητες των οποίων έτρεφε βαθύ σεβασμό.

Ο Paul Louis Tessier άφησε την τελευταία του πνοή στο Παρίσι, στις 6 Ιουνίου του 2008, και η σορός του μεταφέρθηκε και ενταφιάστηκε στην ιδιαίτερη πατρίδα του στο Heric, στην γαλλική ακτή του Ατλαντικού, στενίζοντας τα κύματα ενός Ωκεανού, όπως και στην ζωή του στένιζε πάντα τις δυσθεώρητες χειρουργικές προκλήσεις με την εσωτερική γαλήνη ενός υπέροχου ανθρώπου!

Ο φιλήστωρ

ceeded in successfully advancing his patient's face by 25mm, achieving stability with the original bone graft use. This achievement was enormous, especially considering that, for reasons of "historical" conflict between the Departments of Plastic Surgery and Maxillofacial Surgery at Hôpital Foch, they refused to Tessier cooperating with the Department of Orthodontics, which fabricated the surgical splints, which until then were necessary to maintain the stability of the face after injury. Tessier's next big new achievement was to develop a technique for separating the orbits from the rest of the cranium, thus allowing the re-positioning of the eyeballs and the protection of vision (Fig. 4). Working with the neurosurgeon Gérard Guiot, it took him three years to develop this new technique, ultimately achieved by osteotomies from the inside of the skull.

These surgical interventions were so revolutionary, that Tessier sought to establish them before proceeding with their continuation, at a 1967 symposium, where the cases were presented to an international audience of distinguished colleagues. The news was spread worldwide and Paris became the birthplace of a new specialty, Craniofacial Surgery. Answering questions about his approaches, Tessier would answer with the famous "Pourquoi pas?" (Why not?). This phrase became the logo of the International Society of Craniofacial Surgery, which was founded in 1983, and whose Tessier was invited to be Honorary President. Paul L. Tessier's contribution to Craniofacial Surgery is invaluable. The ability to release the orbits and the face from the rest of the skull has revolutionized the treatment of congenital craniofacial disorders, orbital and skull base cancer, as well as severe asymmetries of the face (Fig. 5). Tessier, who has been shy and embarrassed in applause, has won many international distinctions, including the Jacobson Innovation Award of the American College of Surgeons, the Gillies Lectureship and the Gold Medal of the British Association of Plastic Surgeons. He was also honored with the title of the Knight of the Legion of Honor (Chevalier de Légion d' Honneur) in 2005.

Paul Louis Tessier was an exceptional and rare man who, throughout his life, was guided by the inextinguishable flame of an anxious mind and the unwavering desire of a tireless researcher, in his struggle to continually overcome the difficulties. Living a balanced personal life, having been married and got a son and a daughter, he was a devotee of sculpture (Fig. 6), but also of hunting and exploration, having organized hunting and exploratory missions in the uncharted and unexplored Africa with native guides and trackers, whose knowledge and skills were deeply respected by Tessier.

Paul Louis Tessier left his last breath in Paris on June 6, 2008, and his dead body was transported and buried in his home town in Heric, on the French Atlantic coast, gazing at the waves of an Ocean, as in his life he always gazed at the huge surgical challenges with the inner peace of a wonderful man!

The filistor

Εικ. 6. "Paul Tessier, le conquérant" (Paul Tessier, ο κατακτητής), γλυπτό του Jacques Lévignac.

Fig. 6. "Paul Tessier, le conquérant" (Paul Tessier, the conqueror), a sculpture by Jacques Lévignac.